

deemoedig-overgegevene in extaze, overstelpt door de groote genade haar gedaan. Schongauer heeft dat ontroerend-juist en met meesterhand in haar beeltenis gelegd. Zooals wij de woorden lezen, zoo zien we ons in verbeelding de maagd van Nazareth niet anders. En toch... toch zijn we niet geheel voldaan met de teekening. Haar ruime mantel is zoo wonderlijk gewikkeld en geplooid! Met welk een zorg is door den koper-snijder elk vouwtje en kreukeltje van den sluier geboetseerd, die schijnbaar achteloos van het hoofd gleeft. Hoe meer we er op letten, hoe meer het ons treft dat de zedige Maria zelfs in dit heilig oogenblik niet onverschillig was voor de sierlijkheid van houding en plooienspel... Onze bewondering voor de meesterlijke teekening blijft niet onvermengd met spijt. Ook de Gabriel met zijn staf, waarom zich te sierlijk het letterlint slingert is al te weelderig omplooid; zijn mooi haar krult te zeer en de bladerkroon dekt het te net. In overdaad van detail ging de hoofd-

indruk verloren. Het is zeer jammer, want vooral deze Maria is het schoone bijbelverhaal waard. Terwijl ik dit schrijf, zie ik aldoor in gedachten dat kleine half-rond-koepelvormig gouden paneel van Filippo Lippi voor me in de National Gallery *); ook een Maria-boodschap naar bekend model. Maar hoe dood-eenvoudig is daarop de drapeering behandeld! Daar is

niets, niets dat ook maar een oogwenk de gedachte afleidt van het wonder, — zelfs de misteekende vaas waarin de lelie staat, dringt zich (juist daardoor) minder aan ons op. En zeker minder dan de overrijk bloeiende, fantastisch-bebladerde lelie in de Duitse pul van Schongauer. Nu heb ik genoeg slechts gezegd van die overigens zoo mooie teekeningen, en ik kan overgaan tot een voorbeeld van Dürer, dat Riemenschneider's kunst niet minder na staat. Het is de

beroemde „Rust op de vlucht naar Egypte” (fig. V), ook wel ter onderscheiding van andere gelijke voorstellingen, de „Madonna met den sprinkhaan” *) genoemd. Ik geef juist deze van Dürer's tallooze hout-sneden en gravures, — waarin ik bijna blindelings kan grijpen om een illustratie te vinden voor mijn betoog, — omdat zij die belangrijke eigenschap met het meeste werk van Riemenschneider gemeen heeft, dat de overdaad van bijwerk in de drapeering der Madonna hetgeheelnietschaadt, — er integendeel de

luister aan geeft, noodig om aan dit allerliefste huiselijke tafreel de wijding te geven van het bijbelverhaal. Onvoorwaardelijk is hier de plooiendijkdom op zijn plaats. Strenge rechte lijnen zouden in dat onrustigrijke kantige landschap armelijk en oversober hebben aangedaan. Niet zonder bedoeling zijn steeds heiligen en personen van aanzien door schilders en beeldhouwers in

EPITOME IN DIVAE PARTHENICES MARI
AE HISTORIAM AB ALBERTO DÜRERO
NORICO PER FIGURAS DICES
TAM CVM VERSIBVS ANNE
XIS CHELIDONII

FIG. VIb. MADONNA VAN DÜRER OP HET SCHUTBLAD
VAN ZIJN „LEVEN VAN MARIA”.

*) Het is als zooveel andere om den oorlog, gevaar van bommen en suffragettes, tijdelijk verwijderd.

*) De sprinkhaan is in de rechter-benedenhoek.